

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Šárkou Henzlovou jako samosoudkyní v právní věci žalobce: **A.R.**, bytem XXXXX, právně zastoupen: Mgr. Lucíí Rozehnalovou, advokátkou, se sídlem Týnská 12, Praha 1, proti žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti ČR**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, **o zaplacení 1.690.000,- Kč s příslušenstvím,**

t a k t o :

- I. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci 446.500,-Kč, do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žaloba, o zaplacení 1.243.500,-Kč, **se zamítá.**
- III. Žalovaná **je povinna** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 57.636,- k rukám jeho právní zástupkyně Mgr. Lucie Rozehnalové, do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se svou žalobou ze dne 11.11.2011 domáhá zaplacení zadostiučinění ve výši 1.690.000,-Kč. Svůj nárok odůvodnil tím, že proti němu bylo vedeno trestní stíhání pro trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné dávky podle § 148 odst. 1, odst. 3 trestního zákona spáchaný ve formě pomoci podle ustanovení § 10, odst. 1 písm. c) trestního zákona.

Usnesením ze dne 26.2.2003 bylo zahájeno trestní stíhání, které skončilo do 31.3.2010 rozsudkem Městského soudu v Praze, který žalobce zprostil obžaloby. Zprošťující rozsudek nabyl právní moci dne 4.2.2011. Trestní stíhání žalobce trvalo 8 let. Tuto dobu považuje žalobce za nepřiměřeně dlouhou dobu a z tohoto titulu žádá, aby mu žalovaná zaplatila zadostiučinění za každý rok trvání trestního řízení po 30.000,-Kč, tedy celkem 240.000,-Kč. Když uvedl, že celá věc byla medializována, žalobce byl spolu se svými blízkými osobami vystaven velké psychické zátěži. Žalobce je XXXXX. Trestní stíhání mělo velmi negativní dopad také na žalobcovu XXXXX. Žalobce dále žádá o zaplacení nemajetkové újmy způsobené nezákonným rozhodnutím a to ve výši 1.500.000,-Kč. Žalovaná vyplatila žalobci nemajetkovou újmu za nezákonné rozhodnutí ve výši 50.000,-Kč. Tuto částku žalobce odečetl a žaluje zbývající částku.

Žalovaná se žalobou nesouhlasila. Nesouhlasila, že v předmětném trestním řízení došlo k průtahům v řízení. Odvolávala se na složitost věci a za trestní řízení zaplatila částku 50.000,-Kč, když dále uvedla, že proti žalobci bylo vedeno ještě předtím trestní stíhání, proto nelze jednoznačně určit, které to trestní stíhání zapříčinilo žalobcovu újmu.

Soud má prokázáno z trestního spisu XXXXX Městského soudu v Praze, že dne 27.2.2003 bylo žalobci doručeno usnesení Policie ČR a podle ustanovení § 160 odst. 1 a odst. 5 trestního řádu o zahájení trestního řízení pro trestný čin krácení daně, poplatku a podobné dávky podle ustanovení § 148 odst. 1 a odst. 3 trestního zákona, kterého se měl dopustit ve formě pomoci podle § 10 odst. 1 písm. c) trestního zákona. Dne 25.8.2003 bylo vydáno usnesení o vyloučení věci žalobce k samostatnému projednání. Proti usnesení o sdělení obvinění podal žalobce stížnost 5.3.2003. Městské státní zastupitelství dne 17.3.2003 zamítlo stížnost žalobce jako nedůvodnou. Jedním ze spoluobviněných byl XXXXX, státní občan XXXXX, trvale bytem XXXXX a Městské státní zastupitelství požádalo Krajskou prokuraturu v XXXXX o doručení usnesení o zahájení trestního stíhání k předvolání k výslechu. Vzhledem k tomu, že se nepodařilo doručit předvolání obviněnému na plánovaný termín, byla Krajská prokuratura XXXXX opět požádána o další doručení na plánovaný jiný termín. XXXXX převzal dne 31.3.2003 předvolání a usnesení. Proti usnesení podal XXXXX stížnost, o které dne 29.4.2003 rozhodlo Městské státní zastupitelství v Praze a stížnost jako nedůvodnou zamítlo. V dubnu roku 2003 byl vyslechnut XXXXX, XXXXX. Výslech pokračoval v červnu 2003, v září 2003. Z novinového článku, který je založen v trestním spise na č.l. 611 má soud prokázáno, že média sdělují, že vyšetřování XXXXX. V článku se také objevuje jméno žalobce jako někdejšího právníka Ž. V březnu 2003 byl vyslechnut XXXXX. Výslech pokračoval v září 2003. Výslech XXXXX probíhal v březnu 2003 a v září 2003. V březnu 2003 byl žalobce vyslechnut jako obviněný. Výslech pokračoval v červnu 2003. V dubnu 2003 byl vyslechnut XXXXX. Výslecu pokračoval v srpnu 2003. V květnu 2003 probíhaly výslechy u Policie ČR a např. svědkyně XXXXX. Byl vyslechnut XXXXX a další. Výslechy pokračovaly v červnu 2003. V červnu 2003 byl přibrán znalec z oboru ekonomika, účetnictví, evidence k podání znaleckého posudku z oboru ekonomika pro odvětví účetní evidence, daně v případě obviněných. Ve svazku č. 4 jsou založeny listiny, smlouvy, daňová přiznání a další dokumenty, které policie vyžádala a získala v rámci trestního stíhání. Oddíl 5 až 6 obsahuje další listiny účetní povahy celkem v rozsahu č. 1. 1026 až 2522. Účetní listiny, notářské zápisy, smlouvy obsahuje také sedmý až devátý díl trestního respektive vyšetřovacího spisu v rozsahu stran 2523 až 3880. Z listiny ze dne 24.2.2005 má soud prokázáno, že státní zástupce informuje Policii ČR, že XXXXX a do té doby nelze pokračovat v trestním stíhání, proto je prodloužena lhůta ke skončení vyšetřování do 1.9.2005. Policie ČR dne 22.2.2006 žádá Městské státní zastupitelství v Praze o prodloužení lhůty ke skončení vyšetřování, ke kterému schází pouze vyžádání zprávy CMM, což by mělo být splněno do

března 2006. Městské státní zastupitelství prodloužilo, na základě žádosti, lhůtu ke skončení vyšetřování do 30.4.2006. Ke dni 10.3.2006 však požaduje předložit trestní spis k prověrce společně se stručným vyhodnocením. V únoru 2004 rozhoduje Městské státní zastupitelstvo o námitce vyloučení státního zástupce Městského státního zastupitelství. Dne 4.3.2004 žádá Policie ČR o prodloužení lhůty ke skončení vyšetřování s tím, že Městské státní zastupitelství v Praze uložilo ve věci vrátit věc k došetření. S tím, že mají být prošetřeny okolnosti pokusu o předložení směnky v advokátní kanceláři XXXXX s tím, že bude třeba vyrozumět cestou právní pomoci do XXXXX, neboť jedním ze spoluobviněných je příslušník XXXXX, žádá tedy o prodloužení lhůty do 15.7.2004. Městské státní zastupitelství prodloužilo lhůtu ke skončení vyšetřování do 30.10.2004 a to s ohledem, že XXXXX. Městské státní zastupitelství v Praze pak listinou ze dne 27.8.2004 žádá XXXXX. Dne 28.7.2004 Policie ČR informuje Městské státní zastupitelství o tom, že obviněný XXXXX byl znovu XXXXX. V průběhu roku 2004 pak Městské státní zastupitelstvo žádalo příslušné orgány k zaslání informací a případně listin. Tedy k součinnosti v rámci trestního stíhání byla oslovena např. Komerční banka a.s., finanční úřady. Policie ČR také vyzývala společnost XXXXX k vydání listin. V průběhu roku 2004 také probíhaly výslechy svědků. V březnu 2006 pak vyrozuměla Policie ČR obviněné o tom, že vyšetřování považuje za skočené a před podáním obžaloby mohou nahlédnout do spisu, prostudovat spis, což se stalo během dubna 2006. Dne 4.7.2006 byla podána Městským státním zastupitelstvím Městskému soudu v Praze obžaloba proti XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX. Dne 4.10.2006 rozhodl předseda Městského soudu v Praze o prodloužení lhůty k nařízení hlavního líčení předběžného projednání obžaloby nebo k jinému úkonu do 31.12.2006. Dne 16.10.2006 podal jeden z obžalovaných návrh na předběžné projednání obžaloby. 28.12.2006 rozhodl Městský soud v Praze a věc vrátil státnímu zástupci k došetření. Proti rozhodnutí podalo Městské státní zastupitelství stížnost. Vrchní soud v Praze pak rozhodnutím ze dne 27.6.2007 zrušil usnesení Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu rozhodnutí a projednání. Městský soud v Praze pak 2.10.2007 ustanovil znalce z oboru ekonomika, odvětví účetnictví, ceny a odhady k zodpovězení odborných otázek. Městské státní zastupitelství pak žádalo Městský soud v Praze o sdělení, kdy bude nařízeno hlavní líčení dne 29.10.2007. Znalecký posudek byl předložen v lednu 2008. Hlavní líčení ve věci se konalo dne 7.1.2008. Dále bylo odročeno na 1. až 4. dubna 2008 a to dále na 12. až 4. května 2008 a 24. až 27. 6 2008. 25. 6. 2008 se konalo hlavní líčení. Při hlavním líčení 26.6.2008 pak byl vydán zprošťující rozsudek. Proti rozsudku podalo Městské státní zastupitelství v Praze odvolání 28.7.2008. Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 7.11.2008 rozsudek soudu 1.stupně zrušil a věc mu vrátil s tím, aby ve věci znovu jednal a rozhodl. 21.9.2009 se konalo hlavní líčení. 1.12.2009 se konalo hlavní a 31.3.2010 byl vydán zprošťující rozsudek, který nabyl právní moci dne 4.2.2011.

Soud má prokázáno:

- z výpovědi žalobce věděl, že mu bylo sděleno obvinění již v listopadu 2002 z médií a od toho data byl konfrontován s tím, že mu bude sděleno obvinění a tudíž bude trestně stíhán. Před sdělením obvinění měl středně velkou advokátní kancelář, XXXXX advokátů, XXXXX koncipienty, obrat cca XXXXX ročně. Kancelář po sdělení obvinění v podstatě zanikla, byla mu pozastavena činnost advokáta rok a půl, přišli o veškeré klienty. Od roku 2003 – 2009 byla kancelář XXXXX. Spolupracovníci opustili kancelář, hledali si nová místa např. dr. P. Zároveň musel propustit všechny koncipienty, protože pro ně neměl žádnou práci. V roce 2003 měl velkého klienta, tak propad v příjmech nebyl tak zásadní,

ale měl rozběhnuto asi XXXXX soudních sporů, v průběhu roku 2003 předával agendu novým právním zástupcům a zasněžoval je do pozadí sporů. Po obnovení činnosti se k němu klienti nehrnuli. Působil XXXXX. Celých XXXXX let se setkával s poznámkami jednak svých kolegů, jednak studentů. Druhé trestní stíhání bylo zahájeno v listopadu 2001 a pravomocně byl zproštěn v květnu 2011, to je další trestní stíhání trvající 10 let. Celé trestní stíhání bylo široce medializováno, sdělení obvinění a celý průběh vyšetřování o zprošťujícím rozsudku však byla zmínka jen bezvýznamná. Od roku 2009 již XXXXX, ale poskytování právních služeb, v tom rozsahu jako dříve, se mu již nepodařilo obnovit. Od soby trestního stíhání není setkání s ostatními kolegy, aby na to nepřišla řeč nebo aby nezazněla rádooby „vtipná“ poznámka. Byl XXXXX. Když byla advokátní kancelář XXXXX.

- Z výpovědi svědka XXXXX, spolupracovníka žalobce v letech 1996 a ž 2004 a přítele, že celá záležitost s trestním stíháním žalobce se dotýkala také tohoto svědka, také on byl trestně stíhán pro tento trestný čin. Byl jedním z partnerů žalobce v advokátní kanceláři a na celém komplexu případů týkajících se dr. Ž. a XXXXX spolupracovali od roku 1996. Kancelář měla dříve úspěchy a renomé. Po tomto sdělení obvinění zcela poklesla důvěra klientů. Vztah třetích osob a klientů k nim byla velmi nepříznivá. Spolupráce s ostatními advokáty úplně skončila. Před vznesením obvinění byl žalobce profesně velmi populární, obracelo se na něj denně desítky cizích lidí, mimo jiné i s žádostí o zastupování. Ani nemohl převzít všechnu práci, která se nabízela. Před trestním stíháním byl žalobce XXXXX. Po skončení trestního stíhání se mu dřívější nálada nevrátila, už to nebylo jako před tím. V průběhu trestního stíhání se rozešli, museli se každý nějakým způsobem uživit. Profesní renomé žalobce před vznesením obvinění bylo obrovské. Poté se to začalo sypat, Česká advokátní komora se nejen za žalobce nepostavila, ale velmi nevybíravými úroky ze strany jejich představitelů mu dala najevo, že je nechťená tvář české advokacie. Svědek sám byl přítomen častým slovním narážkám k osobě žalobce v souvislosti s trestním stíháním. Žalobce byl po dobu trestního stíhání neustále konfrontován se zvidavými pohledy a rozhovory, otázkami. Po zproštění obžaloby se pověst žalobce napravila, ale s tím, že jde o člověka, který měl problémy s policií a soudy.
- Z výpovědi svědka XXXXX má soud prokázáno, že byl XXXXX. Žalobce znal jako zástupce vlastníka licence XXXXX. Žalobce brali velmi vážně, jeho renomé bylo poměrně dobré. Žalobce má dnes horší pověst, než před vzneseným obviněním. O tom, že byl žalobce zproštěn obžaloby zaznamenal zmínku jen v souvislosti s tímto sporem o zaplacení zadostiučinění. Svědek sám na žalobce nezměnil svůj názor, ale ví o mnoha lidech, kteří ho změnili.
- Z výpovědi svědka XXXXX má soud prokázáno, že věděl o trestním stíhání žalobce, je to jeho kamarád. Podrobně informován nebyl. Dostala se mu nechťená mediální pozornost v souvislosti s jeho platební kartou, kterou ztratil ve vozidle žalobce. Než mu ji žalobce mohl vrátit, našla ji policie při domovní prohlídce u žalobce a hned rozšířili jeho trestní stíhání o další trestný čin „nedovolené držení platební karty“, aniž by se svědka, jako vlastníka platební karty na něco předem zeptali. Po propuštění z vazby a skončení trestního stíhání si žalobce musel znovu vybudovávat kariéru. Sám svědek byl také konfrontován s názory svých kolegů, lidí z advokacie, kteří se zajímali o to, co žalobce provedl a to nikoli ze sympatií k němu naopak neměli k němu příliš důvěry. Celou věc zlehčují slovy „na každém šprochu, pravdy trochu“. Před trestním

stíháním byl žalobce velmi úspěšný, mediálně známí v souvislosti XXXXX, po zahájení trestního stíhání se mediální obraz zcela obrátil

- Z výpovědi svědka XXXXX, má soud prokázáno, že zná žalobce od roku 1998, byl klientem žalobce a nyní už zase jejich klientem je. V souvislosti s ukončením nebo znemožnění činnosti žalobce jako advokáta musel hledat jiné experty v oblasti mediálního práva. Vzhledem k tomu, že jde o mezinárodní společnost, obchodní partneři mu nedoporučili, aby spolupracoval s kanceláří žalobce, až v minulém roce opět navázal zase na tuto spolupráci, ale pouze ve vztahu k aktivitám svědka, nikoli již ve vztahu k zahraničním společnostem. Zahraniční společnosti odradila právě tato trestní kauza. Podle názoru žalobce i ostatních jeho kolegů v branži měl žalobce tu nejlepší pověst, bohužel se změnila k horšímu v souvislosti s tou kauzou. Lidé, kteří si žalobce vážili, pak neměli odvahu s ním spolupracovat.
- Z výpovědi svědka XXXXX, kamaráda žalobce, má soud prokázáno, že do roku 2001 pracoval v kanceláři žalobce. Žalobce poznal jako nadprůměrně vzdělaného, orientujícího se člověka v řadě obchodů, ve společnosti byl respektován, byl jazykově vybaven, svojí pílí dosáhl kariérních výsledků a získal si významné klienty. Na začátku jeho spolupráce chodili za žalobcem lidé, nebylo lehké dostat se až k němu, jaký byl o něj zájem. Klientů měl tolik, že mohl i některé odmítnout, mohl si klienty vybírat. Negativní situace nastala po vznesení prvního obvinění a pokračovala dále po jeho vzetí do vazby a vznesení druhého obvinění. Pak přestali chodit noví klienti a po vznesení druhého obvinění odešli i stávající klienti. I když byl obviněn jenom žalobce, celá událost dopadla i na další členy advokátní kanceláře. XXXXX. Do doby vznesení obvinění byl žalobce velmi společenský člověk, chodil do společnosti a potom, musel čelit poznámkám ze strany odborné veřejnosti nebo kolegů, klientů v souvislosti s jeho případem. Svědek sám a ostatní spoluzaměstnanci museli z advokátní kanceláře žalobce odejít, aby se nějak užívali. Nakonec došlo i ke změně názvu kanceláře na nějakou dobu.
- Z výpovědi svědka XXXXX má soud prokázáno, že poté, co byl propuštěn z vazební věznice, což byly nejhorší chvíle jeho života, a celé trestní stíhání mělo negativní dopady, jak na jeho práci, tak na jeho společenskou prestiž i na jeho osobní život. Před tím byl známou veřejně známou osobou a o celé kauze se hodně psalo, rozebíraly se všechny věci a to ne zcela nestranně z médií. Celé trestní stíhání působilo na žalobce devastujícím způsobem. Ani nepostřehl to, že by novináři zaznamenali skončení trestního stíhání, mnozí ani není nev jak skončilo a to i ze strany veřejnosti. On sám říkal kolegům, novinářům, že kauza byla skončena a jak dopadla.
- Z výpovědi svědka XXXXX má soud prokázáno, že ví o všech trestních stíhání žalobce, byl s ním v té době v úzkém styku. Byl obhájcem jiného spoluobviněného v této věci. V době zahájení trestního stíhání byl žalobce mladý, velmi úspěšný advokát, kterému se podařilo v relativně krátké době založit a rozvinout středně velkou kancelář, která vzbuzovala úctu, poskytovala dobré právní služby, mezi některými kolegy panovala závist. Žalobce byl XXXXX. Před vznesením obvinění se chtěli se žalobcem bavit, chtěli s ním hovořit, plácali ho po ramenou. Po propuštění z vazby se situace otočila, většina lidí, kteří se k němu před tím hlásili, ho opustili. Vzhledem k tomu, že byl znám, musel si vyslechnout poznámky o d personálu restaurace od lidí kolemjdoucích na ulici, s tímto se svědek setkával po celou dobu trestního stíhání.

- Z výpovědi svědka XXXXX, XXXXX, má soud prokázáno, že žalobce byl jeho XXXXX. Z médií se dozvěděl, že proti žalobci je vedeno trestní stíhání. Když se objevil na přednášce, studenti byly zaraženi, že je na svobodě a mnozí se vyjadřovali nelichotivými přívlastky, jako tunelář, podvodník, trestanec apod. Reakce studentů byly takové, že když si platí studium, tak chtějí kvalitní vyučující.

Ze závěrů zprávy společnosti GLOBAL P.R., s.r.o, má soud prokázáno, že zjistila mediální vyznění publikovaných materiálů bylo vzhledem k žalobci v drtivé většině negativní, ze 196 publikovaných materiálů bylo 175 negativně vyznívajících, 20 neutrálně a jeden pozitivně. Dominantní příčinou celkově zcela převládajícího negativního vyznění publikovaných materiálů je informování médií o obviněních vznesených proti žalobci.

Soud má prokázáno z listinných důkazů, že žalobce pracoval pro XXXXX na základě dohody o provedení práce od XXXXX. Z pracovní smlouvy uzavřené s XXXXX, ze dne XXXXX, že sjednaný obsah pracovní smlouvy se mění tak, že pracovní poměr se uzavírá na dobu určitou od XXXXX. Z listiny ze dne XXXXX, že pracovní poměr se uzavírá na dobu neurčitou, výkon funkce byl sjednán XXXXX. Z listiny dohody o změně podmínek pracovní smlouvy, že žalobce byl zaměstnán XXXXX do XXXXX

V řízení bylo prokázáno dopisem žalobce ze dne 21.7.2011 a stanoviskem žalované ze dne 2.11.2011, že žalobce požádal žalovanou o poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou žalobci nedůvodným trestním stíháním a nepřiměřenou délkou trestního řízení. Žádost byla doručena žalované 22.7.2011. Žalovaná uplatněný nárok mimosoudně projednala a zaslala žalobci stanovisko ze dne 2.11.2011, kterým uplatněnému nároku vyhovělo do částky 50.000,-Kč s tím, že neshledala délku trestního řízení nepřiměřenou. 50.000,-Kč žalobci vyplatila z titulu nezákonného rozhodnutí.

Po provedeném dokazování má soud prokázáno, že proti žalobci bylo vedeno trestní stíhání od února 2003, které skončilo zprošťujícím rozsudkem dne 4.2.2011. Trestní stíhání trvalo 8 let. Před sdělením obvinění měl žalobce zavedenu renomovanou advokátní kancelář, klienti se k němu jen hrnuli. Po zahájení trestního stíhání klienti nepřicházeli a stávající naopak odcházeli. Žalobce byl veřejně známou osobou, účastnil se společenského života, byl XXXXX. V průběhu trestního stíhání byl XXXXX. Dále chodil do společnosti, ale čelil zde nepřiměřeným poznámkám a dotazům ostatních lidí, kolegů nebo klientů směrem k jeho probíhajícímu trestnímu stíhání. Jako XXXXX čelil také slovním útokům proti jeho osobě. Celé trestní stíhání bylo medializováno a tím se dostal žalobce do veřejného zájmu v negativním smyslu, neboť komentáře směrem k průběhu trestního stíhání vyznívalo v jeho neprospěch.

Žalobce se svou žalobou domáhá proti žalované poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou mu trestním stíháním, které skončilo zprošťujícím rozsudkem a které trvalo nepřiměřeně dlouhou dobu (řízení bylo zahájeno sdělením obvinění dne 27.2.2003 a skončilo pravomocným zprošťujícím rozsudkem 4.2.2011). Žalobce tvrdí, že žalovanou přiznané zadostiučinění za tuto nemajetkovou újmu ve

výši 50.000,-Kč je nedostatečné a požaduje další zadostiučinění a to v celkové výši 1.690.000,-Kč.

Podle § 1 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Podle § 5 písm. b) zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem.

Podle ustanovení § 7 z.č. 82/1998 Sb., právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda. Právo na náhradu škody má i ten, s nímž nebylo jednáno jako s účastníkem řízení, ačkoliv s ním jako s účastníkem řízení jednáno být mělo.

Podle ustanovení § 8 z.č. 82/1998 Sb., (1) nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

(2) Byla-li škoda způsobena nezákonným rozhodnutím vykonatelným bez ohledu na právní moc, lze nárok uplatnit i tehdy, pokud rozhodnutí bylo zrušeno nebo změněno na základě řádného opravného prostředku.

(3) Nejde-li o případy zvláštního zřetele hodné lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím přiznat pouze tehdy, pokud poškozený využil v zákonem stanovených lhůtách všech procesních prostředků, které zákon poškozenému k ochraně jeho práva poskytuje, takovým prostředkem se rozumí řádný opravný prostředek mimořádný opravný prostředek, vyjma návrhu na obnovu řízení, a jiný procesní prostředek k ochraně práva, s jehož uplatněním je spojeno zahájení soudního, správního nebo jiného právního řízení.

Podle § 13 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

Podle § 31a odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 téhož zákonného ustanovení zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle odst. 3 téhož zákonného ustanovení v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k

- a) celkové délce řízení,
- b) složitosti řízení,
- c) jednání poškozeného, který přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení,
- d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a

e) významu předmětu řízení pro poškozeného.

Ze zprávy kanceláře vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před ESLP uveřejněné v Právním zpravodaji č. 8/2006 se podává, že ESLP považuje za výchozí základ výpočtu částku pohybující se mezi 1.000 -1.500 EUR za každý rok trvání řízení, přičemž tato částka má být zvyšována, je-li předmět řízení pro stěžovatele významný (v této souvislosti je třeba upozornit, že za spory s významným předmětem řízení považuje ESLP spory pracovní právní, týkající se osobního vztahu, sociálních dávek a zvláště závažné spory vztahující se ke zdraví a životu osob, či snižována s ohledem na počet stupňů soudní soustavy, na kterých byla věc projednávána, chování stěžovatele a životní úroveň v dané zemi. Judikatura ESLP dává přednost tomu, aby nepříznivé důsledky nepřiměřené délky soudního řízení byly řešeny podle vnitrostátního práva národními soudy, protože jde o prostředek pro poškozeného dostupnější, připouští ESLP, že účinným prostředkem ochrany je i to, že podle práva členského státu poskytnutá náhrada nedosahuje částek, k nimž dospěl Evropský soud pro lidská práva, tedy může být i nižší, zejména s přihlédnutím k hlavní životní úrovni v jednotlivých členských státech. ESLP považuje částku vyplacenou národními orgány za přiměřenou tehdy, představuje-li 45% částky, kterou přiznal sám.

Žalobce se svou žalobou domáhá proti žalované poskytnutí přiměřeného peněžitého zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou žalobci trestním stíháním, které skončilo zprošťujícím rozsudkem a které trvalo nepřiměřeně dlouho (bylo zahájeno dne 27.2.2003 a pravomocně skončilo dne 4.2.2011). Žalobce tvrdil, že žalovanou přiznané zadostiučinění za tuto nemajetkovou újmu ve výši 50.000,-Kč je nedostatečné a požadoval další zadostiučinění ve výši 1.690.000,-Kč. V řízení bylo prokázáno, že trestní stíhání žalobce pro trestní čin krácení daně, poplatku a podobné dávky podle § 148 odst. 1, odst. 3 trestního zákona spáchaný ve formě pomoci dle ustanovení § 10 odst. 1 písm. c) trestního zákona, bylo zahájeno dne 27.2.2003 a rozsudkem soudu, kterým byl žalobce zproštěn obžaloby a který nabyl právní moci dne 4.2.2011. Posuzované trestní řízení trvalo 8 let. Soud uzavřel, že jsou v této věci dány dva tituly pro odškodnění nemajetkové újmy žalobce, a to jak nesprávný postup spočívající v nepřiměřené délce řízení, tak nezákonné rozhodnutí, kterým je sdělení obvinění ze dne 26.2.2003, které bylo následně zrušeno zprošťujícím rozsudkem soudu. S ohledem na tento závěr a ve smyslu shora citovaných ustanovení zákona č. 82/1998 Sb., soud přiznal žalobci právo na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu, jejíž vznik se při existenci odpovědnostního titulu předpokládá. Jedná se o vyvratitelnou domněnku vzniku nemajetkové újmy a žalovaná žádný důkaz, kterým by vznik nemajetkové újmy žalobci vyvrátila, nepředložila. Vzhledem k tomu, že jako odškodnění nemajetkové újmy vzniklé žalobci v důsledku nepřiměřené délky posuzovaného trestního řízení nepochybně nepostačí konstatování porušení práva, a to zejména s ohledem na význam trestního řízení pro žalobce, soud dospěl k závěru, že je na místě rozhodnout o poskytnutí peněžitého zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, pokud jde o výši nemajetkové újmy, soud věc hodnotil dle kritérií stanovených v ustanovení § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb.. Posuzované trestní řízení bylo do jisté míry složité v tom, že spoluobviněných bylo víc, tedy každý skutek jednotlivému obviněnému musel být posuzován zvlášť. Bylo třeba provést celou řadu listinných důkazů. Žalovaná si musela také opatřit znalecké posudky. Bylo třeba provádět dožádání do ciziny XXXXX. Žalobce svým chováním v průběhu řízení nepřispěl k celkové nepřiměřené délce řízení, také ale neučinil žádný úkon směřující k urychlení řízení, když nepodal stížnost na průtahy řízení či návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu. Pokud jde o význam řízení pro žalobce, pak tento byl zvýšení nejen s ohledem na

charakter řízení, kde řízení trestní jsou vždy řízením se zvýšeným významem pro obviněného či obžalovaného, ale i s ohledem na pracovní zařazení žalobce, který v době probíhajícího trestního stíhání pracoval jako advokát. Při stanovení konkrétní výše peněžitého zadostiučinění soud vycházel z judikatury Nejvyššího soudu a přiznal žalobci peněžité zadostiučinění ve výši 15.000,-Kč za každý rok trvání řízení, tedy celkem částku 105.000,-Kč (za prvé dva roky řízení v jedné polovině 7.500,-Kč a za další pak 15.000,-Kč). Takto stanovené zadostiučinění bylo navýšeno z důvodu celkové délky řízení o 20%. Dále pak sníženo o 20% za určitou složitost věci. Vzhledem k tomu, že poškozený se na průtazích řízení nepodílel, soud zadostiučinění zvýšil o 20% a za postup orgánu, kde soud shledal průtahy v období přípravného řízení v letech 2005 až 2006, kdy i státní zástupce se dotazoval na stav řízení a také řízení před soudem trvalo nepřiměřeně dlouhou dobu a to téměř 5 let, což vzhledem k tomu, že řízení probíhalo pouze na 2. stupních soudní soustavy, je doba nepřiměřeně dlouhá. Z tohoto důvodu tedy soud zvýšil o 10% základní částku zadostiučinění. Pokud jde o význam řízení pro žalobce, ten soud již výše konstatoval jako významný, vzhledem k tomu, že žalobce také žádá o zadostiučinění za nezákonné rozhodnutí, tento aspekt bude soud posuzovat v rámci dalšího žalobcova nároku. Soud zvýšil základní částku 105.000,-Kč o 30%, to je o částku 31.500,-Kč, celkem tedy za nesprávný úřední postup v podobě průtahů řízení soud žalobci přiznal částku 136.500,-Kč. Žalobce žádal za průtahy v řízení částku 240.000,-Kč. Soud tedy přiznal 136.500,-Kč a zamítl žalobu o částku 153.500,-Kč.

Soud se dále zabýval výší nemajetkové újmy způsobenou žalobci nezákonným rozhodnutím, tedy vydáním rozhodnutí o zahájení trestního řízení žalobce, neboť toto je samostatným titulem pro vznik odpovědnosti státu za škodu a tudíž by žalobce měl nárok na odškodnění nemajetkové újmy z tohoto titulu i v případě, že by trestní stíhání žalobce trvalo přiměřenou dobu, ale skončilo by zprošťujícím rozsudkem. Pokud jde o výši tohoto zadostiučinění, soud přiznal žalobci peněžité zadostiučinění a přihlédl při stanovení jeho výše, kterou stanovil na částku 360.000,-Kč k následujícím skutečnostem: žalobci hrozilo odnětí svobody až na 8 let, tedy podle uložení trestu šlo o závažnou trestnou činnost. S ohledem na výkon povolání, který žalobce vykonával a vykonává, trestní řízení bylo a je negativně vnímáno nejen okolím žalobce, jeho klienty, spolupracovníky, ale širokou veřejností, což se také projevilo v tom, jak bylo prokázáno, že žalobce ztratil v průběhu trestního stíhání klienty, vlastně odešli od něj i spolupracovníci, musel propustit podřízené, tedy na jeho činnosti byly závislé jiné osoby, tedy i tento důsledek pro žalobce byl velmi nepříjemný. Žalobce musel čelit neustálým útokům ze strany i zcela cizích lidí, si na něj udělali názor na základě sdělení médií nebo jen názor médií převzali. Ze všech výše uvedených důvodů má soud za to, že výše uvedená částka 360.000,-Kč, z titulu nezákonného rozhodnutí, je částkou zcela přiměřenou újmě, kterou žalobce utrpěl v souvislosti s probíhajícím trestním stíháním výše popsaným. Kritéria, kterými se soud řídil, při stanovení výše zadostiučinění, jsou: již zmiňovaný trest odnětí svobody a to až 8 let, dalším kritériem, je délka je délka trestního řízení, která byla skutečně nepřiměřeně dlouhá. V průběhu celého trestního řízení žalobce vlastně čelil důsledkům trestního stíhání, aniž by byl odsouzen, ztratil stěžejní klienty, musel zavřít svou kancelář, propustit pracovníky a žít ve strachu o další budoucnost. A dále za následky způsobené trestním řízením v osobnosti sféře poškozené osoby žalobce, soud zohlednil individuální následky trestního stíhání, kdy žalobce jako XXXXX, tedy osoba veřejně činná, se v důsledku trestního stíhání dostala v očích veřejnosti do oblasti nedůvěryhodných osob. V důsledku toho také se na něj přestali obracet jako na advokáta klienti, odešli z jeho advokátní kanceláře nejen klienti, ale také ostatní kolegové advokáti a posléze také musel propustit personál, který na něm byl finančně závislý, respektive kterému

vyplácel mzdu. Za celkové následky nezákonného rozhodnutí a samotného trestního stíhání soud přiznal žalobci částku 360.000,-Kč, což je v přepočtu částka 45.000,-Kč/rok hrozícího 8 let stanoveného trestu (8x 45.000,-Kč). Při stanovení výše zadostiučinění za trestní stíhání respektive nezákonné rozhodnutí soud přihlédl k dopadům trestního stíhání na osobní, pracovní i společenský život žalobce. V řízení bylo prokázáno, že žalobce v době trestního stíhání působil jako advokát, renomovaný advokát, byl osobou veřejně známou. V důsledku trestního stíhání začal mít žalobce XXXXX, těžce snášel skutečnost, že je proti němu vedeno trestní řízení, a to za situace, kdy byl přesvědčen, že se žádného trestného činu nedopustil. Současně byl významně narušen jeho osobní život, vztahy mezi přáteli, ale i pracovní život, když se o jeho trestním stíhání dozvěděli další lidé, přestali k němu jako advokátovi mít důvěru. Celou situaci, v negativním smyslu, umocnilo ještě to, že celá věc byla medializována, tedy pokud do té doby někdo žalobce neznal tedy tím, že se dostal na přední titulky zpráv jak televizních tak novinových, dostal se i tak do podvědomí občanů. Žalobce sám uvedl, že se cítil XXXXX. Tyto skutečnosti byly jednak tvrzeny žalobcem a uvedeny žalobcem v jeho účastnické výpovědi a také prokázány mnoha svědky. Nemajetková újma, která vznikla žalobci v důsledku vydání nezákonného rozhodnutí, byla umocněna tím, že řízení trvalo dlouhou dobu, žalobce byl tedy posléze zproštěn obžaloby a proto mu také náleží přiměřené zadostiučinění, kde soud zohlednil především to, že celá věc se dostala do médií jako by šlo o senzaci. Smyslem trestního stíhání je, aby bylo zjištěno, zda se stal skutek, který je trestným činem, kdo jej spáchal a toto zjištění a následné odsouzení by mělo probíhat v co nejkratší době, za současného spolehlivě zjištěného stavu věci. O to horší důsledek se stal, když šlo o trestní stíhání dlouhotrvající a ještě osoby, která byla zproštěna obžaloby tedy nevinné osoby. Z tohoto důvodu se soudu jeví jako přiměřené zadostiučinění částka, kterou soud přiznal. Ve zbývající části žalobu jako nedůvodnou zamítl a odečetl také od částky 360.000,-Kč 50.000,-Kč, která již byla žalobci žalovanou vyplacena. Soud částku 446.500,-Kč žalobci přiznal a zamítl žalobu ve zbývající části.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud celkem žalobci přiznal 446.500,-Kč a ve zbývající části 1.243.500,-Kč žalobu zamítl. Při svém rozhodování vycházel z již známého judikátu Nejvyššího soudu 2 Cdo 804/96, uveřejněné v časopise soudní judikaturu pod č. 4/2000, to pokud jde o nemajetkovou újmu vztahující se k průtahům řízení a dále nově vydané rozhodnutí Nejvyššího soudu 30 Cdo 2813/2011 upravující nemajetkovou újmu za nezákonné rozhodnutí.

Ohledně náhrady nákladů řízení soud rozhodoval dle ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř. a ustanovení § 146 odst. 2, věta 2 o.s.ř.. Soud přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení proti žalované, neboť rozhodnutí o výši plnění záviselo na úvaze soudu a současně byla výše těchto nákladů žalobci přiznána z částky přiznané soudním rozhodnutím tedy nikoli z částky uplatněné žalobou. Náklady řízení představují náklady právního zastoupení žalobce v celkové výši Kč 57.636,-(odměna advokáta podle vyhlášky č. 484/2000 Sb. ve výši 46.230,-, náhrada hotových výdajů 300x za 6 úkonů po 300,-Kč+20%DPH Kč 9.606,-.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání **do 15 dnů** ode dne jeho doručení, k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím zdejšího soudu.
Pokud nebude žalovaná dobrovolně plnit, co jí ukládá vykonatelné rozhodnutí, lze nařídit soudní výkon nebo exekuci.

V Praze dne 25. 10. 2012

JUDr. Šárka Henzlová, v.r.
předsedkyně senátu

za správnost: Křížová